

ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์

The Opinions of Graduate Students,
Faculty of Social Sciences, Kasetsart University
towards Desirable Politicians.

เพ็ญพิชญา วงศ์วีระชัย* และ วชิรินทร์ ชาญศิลป์**

Phenphichaya Wongveerachai* and Vacharin Chansilp**

* นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** อาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ตามความคิดของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาค และภาควิชา (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย และความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยกับความคิดของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาโท ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 116 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากร นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test สมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับมาก โดยเห็นด้วยกับประเด็นที่นักการเมืองที่ดีต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ไม่คับแคบ และต้องรู้ ต้องเปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็นหลาย ๆ ฝ่าย ๆ มาก สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่นิสิตที่มี เพศ สาขาวิชา ภูมิภาค ต่างกัน

มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยและความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, นักการเมือง, นักการเมืองที่พึงประสงค์

Abstract

This research is a study of the opinions of graduate students, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University towards desirable politicians. Objectives of the research aim (1) to study the level of opinions of graduate students towards desirable politicians, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University (2) to compare the desirable politicians of graduate students, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University by personal factors : gender, age, domicile (3) to study relationships between Thai politics knowledge and democratic opinions and desirable politicians of graduate students, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University.

The total of 116 samplings collected from political science graduate students, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University. A questionnaire is a research instrument which is used for collecting data. Data analysis are Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, Pearson's Correlation Coefficient, One-Way analysis of variance (One-Way ANOVA). When we find the difference, we test the difference by LSD (Least-Significant Different).

Research result revealed that the samplings had high level of opinion towards desirable politicians. The issues which had the highest score were following items; good politicians must have a vision, far-sightedness, not stubborn, must be open and tolerate various opinion. The hypothesis test found that the samplings, who had different age had different opinion on desirable politicians. with statistical significance at 0.05 level. Whereas samplings who had different gender, area study, domicile had no different opinion on desirable politicians. Thai politics knowledge and democratic opinions related to opinion towards desirable politicians. with statistical significance at 0.05 level.

Keywords: opinions, politicians, desirable politicians

บทนำ

รัฐบาลจะมีนักการเมืองที่มาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนของรัฐในการปกครองบริหารบ้านเมือง ศาสตราจารย์โคลน์ อาร์ สไวการ์ต (Kline R. Swygart) อธิบายความหมายของนักการเมืองไว้ว่า “นักการเมือง” คือ “บุคคลผู้สละเวลาและกำลังของตนแทบทั้งหมดเพื่อไปร่วมกิจการของรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย” (บุญอนันต์ บุญสนธิ, 2547: 81) โดยในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น ภาพลักษณ์ของนักการเมืองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่ดีหรือไม่ดีจะส่งผลต่อการยอมรับนักการเมืองคนนั้นมาทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองโดยทั่วไปแล้วประชาชนมักจะต้องการคนดีเข้ามาปกครองประเทศ และจะมีความคาดหวังว่าคนดีจะปกครองประเทศได้ดี ด้วยเหตุนี้การส่งเสริมคนดีให้เป็นผู้แทนราษฎรหรือนักการเมืองนั้นจึงได้รับการยอมรับทุกยุคทุกสมัย ซึ่งลักษณะของผู้ปกครองที่ดี คือต้องซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ทอดทิ้งประชาชน ไม่ดูถูกประชาชน ต้องมีความรู้ มีความสามารถและคุณธรรม ตรงกันข้ามกับความเป็นจริงว่า แม้นายกรัฐมนตรีบางคนจะถูกยกย่องว่าเป็นคนดี แต่กลับบริหารประเทศบกพร่องก็หลายคน ด้วยเหตุนี้จึงสามารถชี้แจงได้ว่าคนดีไม่จำเป็นต้องบริหารบ้านดีเสมอไป และคนไม่ดีก็ไม่จำเป็นต้องปกครองประเทศแย่ ซึ่งเป็นที่น่าแปลกใจว่านักการเมืองที่มีชื่อเสียงว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อย่างการใช้เงินซื้อเสียง มีประวัติเสื่อมเสียคดีโกง ไม่ซื่อสัตย์ก็ตาม ทว่านักการเมืองเหล่านี้กลับได้รับการเลือกตั้งให้เข้ามาบริหารบ้านเมืองได้โดยตลอด เนื่องจากเป็นคนดีที่สร้างประโยชน์คุณูปการในประชาชนท้องถิ่นนั้นๆ

นับแต่มีการปฏิวัติการปกครอง พ.ศ. 2475 ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญกว่า 20 ฉบับ โดยฉบับล่าสุดประกาศใช้เมื่อ 6 เมษายน พ.ศ. 2560 โดยประเทศไทยมีรัฐประหารกว่า 13 ครั้ง ครั้งล่าสุดคือเมื่อ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 นำโดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีสาเหตุหลักๆ ของการรัฐประหารมาจากการที่บ้านเมืองมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายตามแกนนำทางการเมืองก่อให้เกิดความไร้ความเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้ความคิดของคนไทยบางกลุ่มจากที่เคยมองว่าทหารเป็นอุปสรรค

ของประชาธิปไตยไปเป็นการมองว่านักการเมืองและประชาชนผู้เลือกตั้งจำนวนหนึ่งต่างหากที่เป็นปัญหา (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2556: 55-56) ด้วยประการฉะนี้ ความสำคัญในการศึกษาเพื่อที่จะทราบถึงคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ในความคิดเห็นของประชาชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษานักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สืบเนื่องมาจากสถาบันในระดับอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและค่านิยมที่นำไปสู่การพัฒนาประเทศ และนิสิตอาจเข้าไปมีบทบาทในทางการปกครองไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม นอกไปจากนี้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษายังประกอบไปด้วยผู้คนที่มีความหลากหลายอาชีพ ทั้งในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน มาจากต่างภูมิสำเนา รวมไปถึงการมีโลกทัศน์ต่อการเมืองของไทยที่แตกต่างกัน การวิจัยเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นต่อการเมืองของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง และอาจมีผลโดยตรงต่อการสร้างความเข้าใจต่อระบบการเมืองของไทยให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่การเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิสำเนา และภาควิชา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย และความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน 1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน

1.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

1.2 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

1.3 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

1.4 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

สมมติฐาน 2 ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2561 ภาคต้น โดยมีนิสิตจำนวน 116 คน (ข้อมูลวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2561)
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ นักการเมืองที่พึงประสงค์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองไทย และความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาธิปไตยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน
4. ขอบเขตด้านเวลา คือ เดือนตุลาคม 2561 – มิถุนายน 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2561 ภาคต้น โดยมีนิสิตจำนวน 116 คน (ข้อมูลวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2561 :โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ ภาคพิเศษ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้วิจัยใช้ประชากรนิสิตทั้งหมดจำนวน 116 คนในการใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาข้อมูลเชิงลึกและนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะ โดยแบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิตในเรื่องเพศ อายุ สาขาวิชา และภูมิลำเนา

ส่วนที่ 2 คำถามความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย ลักษณะเป็นคำถามที่เป็นมาตรวัดความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย แบบเลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูก และตอบผิด

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยในความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 4 คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเห็นนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ มีเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 76 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5 และเป็นเพศชาย 40 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 20 – 30 ปี 95 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9 กลุ่มอายุระหว่าง 31 – 40 ปี 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 กลุ่มที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ส่วนใหญ่ศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ 70 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 สาขาการปกครอง 26 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร 63 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 ภาคกลาง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ภาคใต้ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ภาคเหนือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ภูมิลำเนาอยู่ที่อื่นๆ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ภาคตะวันออก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ พบความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย และความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับ

ความคิดเห็นของนิสิตต่อการเมืองที่พึงประสงค์ โดยนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.57$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ในประเด็นระบบอุปถัมภ์เป็นเรื่องปกติของการเมืองไทย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาระบบประชาธิปไตย เป็นข้อคำถามที่นิสิตตอบถูกมากที่สุด แต่มีคำถามว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ เป็นคำตอบที่นิสิตตอบผิดมากที่สุด โดยมีนิสิตตอบผิด 105 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 เพราะหากต้องการชุมนุมใดๆ ต้องได้รับอนุญาตจากตำรวจก่อน ไม่เช่นนั้นการชุมนุมนั้นจะถือว่าผิดกฎหมาย

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.32$) และเมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคภายใต้กฎหมายเดียวกัน นิสิตมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{x} = 3.63$) รองลงมาคือประเด็นในระบอบประชาธิปไตยนั้น เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองเป็นเรื่องสำคัญ กับประเด็นความขัดแย้งทางความคิดเป็นเรื่องปกติหากไม่ใช้ความรุนแรง ($\bar{x} = 3.54$) และประเด็นที่นิสิตมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ การไปเลือกผู้แทนราษฎรนั้น สามารถเลือกจากพรรคที่ตนเองชอบได้ โดยไม่จำเป็นต้องทราบนโยบายของพรรค มีนิสิตตอบไม่เห็นด้วย 58 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และประเด็นที่นิสิตมีระดับความคิดเห็นน้อยรองจากสุดท้ายคือ ในกระบวนการแบบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนจะสามารถสรรหานักการเมืองที่พึงประสงค์ที่สุด ($\bar{x} = 3.12$)

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการเมืองที่พึงประสงค์ พบว่าระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อการเมืองที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) โดยนิสิตมีระดับความคิดเห็นมากที่สุดในประเด็นนักการเมืองต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ไม่คับแคบ และดีอีรั้น ต้องเปิดกว้างและรับฟังความคิดเห็น

หลายๆฝ่าย ($\bar{x} = 3.75$) ประเด็นรองลงมาคือนักการเมืองต้องผดุงไว้ซึ่งหลักนิติธรรม รักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ไม่หาประโยชน์จากช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน ($\bar{x} = 3.69$) แต่ประเด็นที่นิสิตมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือนักการเมืองควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเจริญของชนบทอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพเลี้ยงดูตนเองด้วยวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น เพื่อไม่ให้คนย้ายออกไปหางานในเมือง ($\bar{x} = 3.32$)

ในการนี้ เมื่อได้นำผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ปรากฏผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตาราง ต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ	ผลการทดสอบสมมติฐาน		
	ค่านัยสำคัญ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. เพศ	0.129		✓
2. อายุ	0.029*	✓	
3. สาขาวิชา	0.499		✓
3. ภูมิลำเนา	0.270		✓
5. ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย	0.003*	✓	
6.ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประชาธิปไตย	0.000*	✓	

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางข้างต้นสรุปสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลต่อความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลต่อความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 สาขาวิชาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลต่อความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ภูมิฐานะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีผลต่อความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 เพศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเมืองที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน นั้นไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า เพศไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งอาจจะกล่าวได้นิสิตทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการเมืองที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีมาตรฐานการปฏิบัติตนนิตทั้งชาย และหญิง อย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ หากนิตมีความไม่เข้าใจเจ้าหน้าที่และอาจารย์ก็พร้อมให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะ

สมมติฐานที่ 2 อายุของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเมืองที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลการวิจัยพบว่า อายุมีผลต่อความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการเมืองที่พึงประสงค์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนิตที่มีอายุแตกต่างกันจะมีประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน พบว่านิตที่มีอายุ 20 – 30 ปี มีความคิดเห็นต่อการเมืองที่พึงประสงค์น้อยกว่า นิตที่มีอายุ 31 – 40 ปี โดยกลุ่มผู้มีอายุ 31 – 40 ปี เป็นกลุ่มคนที่มีประสบการณ์ชีวิตทั้งในหน้าที่การงาน และระดับครอบครัว ล้วนเป็นกลุ่มคนที่มีจุดประสงค์ที่แน่ชัดเมื่อเข้ามาศึกษาที่คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งส่วนมากเพื่อเลื่อนระดับในหน้าที่การงานมากกว่าเพื่อ

ความสนใจใคร่รู้ในการศึกษา ส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์และฐานะทางการเงินระดับหนึ่ง และอาจมีความสนใจต่อการเมืองเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าวัยอื่นๆ ทั้งนี้ นิสิตที่มีอายุ 21 – 30 ปีนั้นมิใช่ไม่สนใจเรื่องนักรการเมืองที่พึงประสงค์ แต่ปัจจัยและความสนใจยังอยู่ในเรื่องอื่นๆ เช่น การเรียน กิจกรรมทางสังคม การงานที่ส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มทำและยังไม่มีมั่นคงและคุ้นเคย เวลาส่วนใหญ่จึงหมดไปกับการรับผิดชอบภาระหน้าที่ต่างๆ ส่งผลให้นิสิตกลุ่มนี้มีระดับความสนใจต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ต่ำกว่า

สมมติฐานที่ 3 สาขาวิชาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน นั้นไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า สาขาวิชาไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า นิสิตทุกสาขาวิชามีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะนิสิตที่ศึกษาภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีมาตรฐานและมุมมองต่อนักการเมืองภาพรวมในระดับเดียวกัน ซึ่งน่าจะเป็นเพราะนิสิตมีความรู้สึกว่านักการเมืองไทยมีนโยบายที่ไม่ชัดเจน และมักแก้ปัญหาไม่ตรงจุด ทั้งนักการเมืองส่วนใหญ่มักสัญญาแต่ปาก แต่ไม่สามารถทำตามสัญญาได้ ทั้งนักการเมืองมักมีปัญหาขัดแย้งกันเมื่อรัฐบาลไทยที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นรัฐบาลผสมที่มาจากหลายๆ พรรคซึ่งมีแนวความคิดไม่ตรงกัน ทั้งนักการเมืองไทยมักมีชื่อเสียงที่ไม่ค่อยดีในเรื่องแอบใช้อำนาจในทางมิชอบ และชื่อเสียงแบบทุกสมัย

สมมติฐานที่ 4 ภูมิสำเนาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แตกต่าง กัน มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน นั้นไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า ภูมิสำเนาไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า นิสิตที่มีสถานที่เกิดต่างกันมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก แม้ว่านิสิตจะมีสถานที่เกิดต่างกัน ทั้งอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑลหรืออยู่ต่างจังหวัด หรือในภูมิภาคต่างกัน แต่เมื่อได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียน ร่วมทำกิจกรรมและได้รับการอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดประสบการณ์ระหว่างกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองหรือแสดง ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นิสิตแม้มีภูมิลำเนาต่างกัน แต่ก็มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ เป็นไปตามสมมติฐาน โดยผลการศึกษาพบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยมาก ก็จะมีระดับความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ด้วย และถ้ามีระดับความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยในระดับน้อย จะมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับน้อย โดยอาจจะเป็นเพราะนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์มีความใส่ใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง และการเปลี่ยนแปลงของการเมืองไทย ที่สะท้อนภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่กำลังบริหารประเทศ ทำให้นิสิตมีความสนใจต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์ที่จะมาทำหน้าที่พัฒนาให้ประเทศไทยก้าวเดินต่อไปได้

สมมติฐานที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ เป็นไปตามสมมติฐาน คือ ถ้าความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับประชาธิปไตยในอยู่ระดับมาก นั้นหมายถึงหากนิสิตมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยมาก จะมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับมาก และถ้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยในระดับน้อย จะมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับน้อย อาจเป็นเพราะหลักการของระบอบประชาธิปไตยนั้นส่วนใหญ่สอดคล้องกับลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ เนื่องด้วยในกระบวนการแบบประชาธิปไตยเท่านั้นจึงจะหานักการเมืองที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้การยอมรับ และมีความเห็นพ้องต้องกันในข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักการเมืองนั้นได้ ทั้งยังไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่จะทำให้กำหนดพฤติกรรมของนักการเมืองให้อยู่ในความพึงประสงค์ได้ดีกว่าประชาธิปไตย เนื่องจากกระบวนการประชาธิปไตยทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองได้ ซึ่งจะเป็นการป้องกันให้นักการเมืองไม่ให้ใช้อำนาจโดยมิชอบได้

สรุปผลการวิจัย

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล เพศ, ภูมิลำเนา และสาขาที่เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ ส่วนอายุมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ โดยเปรียบเทียบอายุของนิสิตเป็นรายคู่พบว่า นิสิตที่มีอายุ 20 – 30 ปี มีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์น้อยกว่า นิสิตที่มีอายุ 31 – 40 ปี

ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย พบว่านิสิตมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยในระดับปานกลาง โดยความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย พบว่านิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยในระดับมาก โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับมาก อาจเป็นเพราะหลักการของระบอบประชาธิปไตยนั้นส่วนใหญ่สอดคล้องกับคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ ดังนั้นนิสิตที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประชาธิปไตยในระดับมากก็จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับที่มาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์ พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อนักการเมืองที่พึงประสงค์ในระดับมาก ทั้งนี้คุณสมบัติของนักการเมืองที่พึงประสงค์ส่วนมากสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักการเมืองที่ดีหรือแนวคิดเกี่ยวกับคนดีในแบบประชาธิปไตย โดยคุณสมบัติที่พึงประสงค์ที่สุดคือ นักการเมืองที่พึงประสงค์ต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ไม่คับแคบ และดีร้อย ต้องเปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็นหลายๆฝ่าย มากที่สุด และคุณสมบัติรองลงมาคือนักการเมืองที่พึงประสงค์ต้องผดุงไว้ซึ่งหลักนิติธรรม รักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ไม่หาประโยชน์จากช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน และคุณสมบัติที่สามคือนิสิตสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองได้อย่างโปร่งใสได้ เพื่อไม่ให้มีผลประโยชน์ วาระซ่อนเร้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. นำผลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์มาใช้เป็นแนวทางในการปรับภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยเพื่อตอบสนองต่อความคิดเห็นของนิสิต โดยภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยที่นิสิตต้องการให้แก้ไขมากที่สุด คือ การสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองได้ตลอดเวลา เพื่อให้การทำงานมีความโปร่งใสไม่มีวาระซ่อนเร้น อันมีสาเหตุมาจากการที่ภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยค่อนข้างไม่ดีในเรื่องการหาผลประโยชน์จากการเมืองให้กับตนเอง หรืออีกประการหนึ่งที่นิสิตต้องการในคุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์คือนักการเมืองควรมีความเที่ยงธรรม หนักแน่น ไม่เข้าข้างพวกพ้อง และไม่ปกป้องตนเองและพวกพ้องของตนเมื่อทำความผิด ควรกล้าที่จะยอมรับความผิดของตัวเอง พุดจาอย่างมีหลักการ ทั้งนี้เป็นเพราะนักการเมืองไทยมักให้คำมั่นสัญญาในช่วงหาเสียงเลือกตั้ง แต่เมื่อเข้าไปดำรงตำแหน่งแล้วกลับไม่ทำตามสัญญา หรือทำในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับที่เคยรับปากไว้

2. พบว่านิสิตให้ความสำคัญในเรื่องในกระบวนการแบบประชาธิปไตยนั้น นิสิตจะสามารถสรรหานักการเมืองที่พึงประสงค์ได้ดีที่สุด น้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะนิสิตพบว่านักการเมืองและผู้มีสิทธิเลือกตั้งบางกลุ่มเป็นปัญหาที่ทำให้การเมืองไทยไม่มีเสถียรภาพ หรือนักการเมืองไทยขาดคุณภาพที่พึงประสงค์ในหลาย ๆ ประการ ทั้งนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนักการเมืองที่พึงประสงค์ของนิสิตมีความสอดคล้องกับนักการเมืองที่ดีหรือคนดีในแบบประชาธิปไตยหลายประการ หากต้องการให้ภาพลักษณ์ของนักการเมืองไทยมีความพึงประสงค์ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองควรสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการการเมืองเป็นแนวทางปฏิบัติ

3. นิสิตในฐานะผู้เลือกผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้ามาบริหาร จะต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อคุณลักษณะของนักการเมืองที่ดีตามแนวคิดแบบประชาธิปไตย และตระหนักถึงผลของการขาดจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมถึงควรมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของไทย

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ สีนสวัสดิ์. 2537. ผู้นำทางการเมือง: แนวทางวิเคราะห์และกรณีศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อเรียนแทลสโกล่า.
- ณัฐวัฒน์ สุดประเสริฐ. 2555. คุณลักษณะผู้นำทางการเมืองที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์ตามแนวทางพระพุทธศาสนาเถรวาท. ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธีระพงษ์ คำรอด. 2545. คุณลักษณะของนักการเมืองที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนอำเภอเมืองจันทบุรี. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญอนันต์ บุญสนธิ์. 2547. “อุดมการณ์ของนักการเมืองที่พึงปรารถนาของชาติไทย.” วารสารมนุษยสังคมวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์ฯ.
- พงษา สังข์มูรินทร์. 2544. นักการเมืองที่ดีในทัศนคติของเจ้าอาวาสในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลิขิต ธีรเวคิน. 2536. วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. 2548. การเมืองการปกครองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภา ประดิษฐ์ผลพานิช. 2545. การรับรู้ทางการเมืองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักการเมืองในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น. 2548. ผู้ปกครองที่พึงประสงค์กับการเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ 1991.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. 2556. การเมืองของพลเมืองสู่สหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562)

Beetham, D. and K. Boyle. 1995. *Introducing Democracy: 80 Questions and Answers*. Cambridge and Paris: Polity Press and UNESCO Publishing.

Shaw, M. and J.M. Wright. 1976. *Scales for Measurement of Attitudes*. New York: McGraw-Hill.